

KURIER POLSKI

Rok IV

Centrales telefoniczna IKP Bydgoszcz 33-41 i 33-42
Telefon dla korespondentów zamiejscowych 36-00
Sekretariat redakcji przyjmuje od godz. 10-12

Sobota, dnia 18 grudnia 1948 r.

Konto PKO „Zryw” nr VI-135 PKO IKP nr VI-140
Konto blez.: Bank Gospodarstwa Spółdzielczego
Bydgoszcz konto nr 8088

Nr 346

NA NOWEJ DRODZE ROZWOJU POLSKI LUDOWEJ

Podstawy ideologiczne
i zadania PZPR

Referat Bolesława Bieruta na Kongresie Zjednoczeniowym

WARSZAWA (PR). W obszernym referacie, wygłoszonym w pierwszym dniu Kongresu Zjednoczeniowego, Bolesław Bierut, wskazując, że zjednoczenie polskiej klasy robotniczej jest zamknięciem pewnego etapu historycznego w dziejach polskiego ruchu robotniczego i odbiciem głębokich praw, którym podlega rozwój społeczny, przeprowadził krytyczną analizę drogi historycznej, po jakiej przeszła polska klasa robotnicza na przestrzeni 70 lat.

Mówca wskazał na zasługi i błędy ideologiczne, od jakich nie ustrzegły się partie robotnicze przed wojną, zarówno SDKPiL, jak i KPP, oraz na próby rozbitcia ruchu robotniczego przez nurt nacjonalistyczny, reprezentowany przez prawnicze kierownictwo przedwojennej PPS.

Następnie mówca omawia okres tworzenia i walki Polskiej Partii Robotniczej w okresie okupacji. Zdrugotnienie hitlerizmu przez Armię Czerwoną dało wolność narodowi polskiemu. Zwyciężyła linia PPR, oparta na sojuszu rewolucji rosyjskiej i rewolucji polskiej. PPR kierując się marksistowsko-leninowską ideologią, potrafiła właściwie wytyczyć zadania, zmobilizować siły dla ich realizacji, usuwać przeszkody i łamać opór wroga klasowego. Historyczną zasługą PPR jest to, że oceniając prawdziwą sytuację międzynarodową w czasie wojny, potrafiła powziąć zagadnienie wyzwolenia narodu polskiego ze zwycięstwem państwa socjalistycznego.

Zagadnienie
demokracji ludowej

Mówca stawia dalej pytanie, czy można ujmować zagadnienie demokracji ludowej jako trwałą, statyczną mieszalinę zgodną współzależnych elementów socjalistycznych i kapitalistycznych i odpowiada, że o jakimkolwiek „zamrożeniu” obecnego układu gospodarczego, w sensie nienaruszalności równoległych pozycji różnych sektorów, nie może być mowy, choćby ze względu na to, że życie gospodarcze nie stoi w miejscu, ale rozwija się szybciej niż kiedykolwiek. W państwie demokracji ludowej istnieją jeszcze warstwy żyjące z wyzysku cudzej pracy, tzn. kapitaliści. Są to różni przedsiębiorcy, wielki kupcy, właściciele wytwórni, zatrudniający pewną liczbę robotników, bogacie wiejskie, spekulantów oraz wszelkiego typu niepcie i nieroby. Pewnej liczbie przedstawicieli tych warstw nie odpowiadają stosunki obecne. Oczywiście partia musi prowadzić z nimi energiczną walkę. Toteż zaostrzenie się walki klasowej w państwie demokracji ludowej jest nieuniknione i teorie o wygasaniu tej walki są błędne i szkodliwe.

Partia musi umieć odróżnić pożyteczną dla ogółu działalność drobnych rzemieślników i indywidualnych właścicieli zakładów usługowych — nie żyjących z wyzysku lecz z pracy — od tych, którzy żerują tylko na trudnościach życia gospodarczego. Pierwszym państwem powinno przychodzić z pomocą, działalność drugich ograniczać lub usuwać.

Jednym z głównych zadań państwa demokratyczno-ludowego jest pomoc wielomilionowym warstwom małych i średniorolnych chłopów — robotników klasy robotniczej. Sojusz robotników i chłopów musi być

umacniany, jako podstawa władzy ludowej.

Demokracja ludowa nie jest formą syntezy, lecz formą wypierania i stopniowej likwidacji elementów kapitalistycznych, a zarazem formą rozwijania i umacniania podstaw przyszłej gospodarki socjalistycznej.

U podstaw naszej demokracji ludowej leży ofiarna, bohaterska pomoc Zw. Radzieckiego. U podstaw naszej odmienności od drogi radzieckiej leży wszechstronna pomoc i oparcie się o doświadczenia i osiągnięcia zwycięskiej dyktatury proletariatu. Dzięki temu możemy w ra-

mach demokracji ludowej odmiennie realizować funkcje dyktatury proletariatu.

Dowodem siły i dojrzałości politycznej polskiego ruchu robotniczego jest to, że potrafił on pokonać nurt reformistyczny i nacjonalistyczny, nie dał się uwieść kuszeniu „złotego

środku”, twardo stanął na gruncie ideologii marksizmu-leninizmu i na tym gruncie skonsolidował całą polską klasę robotniczą. Wyciągając właściwe nauki z historii, wciągając je z analizą dzisiejszej sytuacji, musimy z tym większą troską i bezwzględnością walczyć z przejawami

(Ciąg dalszy na stronie 3)

ZGON
śp. Franciszka Mańkowskiego

15 grudnia 1948 roku zmarł w Poznaniu śp. Franciszek Mańkowski, nestor narodowego ruchu robotniczego i prezes honorowy Stronnictwa Pracy. Ciężka choroba, która od kilku już miesięcy przykuwała go do łóżka, przecięła pasmo życia, które było nieprzerwaną pracą dla narodu i mas robotniczych.

Śp. Franciszek Mańkowski urodził się w Taczanowie w Wielkopolsce, jako syn robotnika rolnego na majątku Taczanowskich. W rodzinnej gminie kończył szkołę wiejską, lecz nieprzeciętne zdolności

i bystra inteligencja nie pozwalają zadowolić się tym, czego się tam nauczył. Rozbudzone pragnienie wiedzy zaspakaja śp. Zmarły w znojących i trudnych warunkach prowadzonej pracy samokształceniowej, która stała się też bodźcem do przyszłej Jego działalności społecznej i politycznej.

Warunki, jakie Polakom stworzył pruski „Drang nach Osten”, zmuszają młodego — bo 16-letniego — Mańkowskiego do opuszczenia rodzinnego Taczanowa i szukania pracy i chleba na obczyźnie. Zostaje górnikiem w Westfalii, gdzie ta sama konieczność przetrwania dziesiątki tysięcy Jego współrodaków. Wkrótce też podejmuje się trudnej i odpowiedzialnej pracy społecznej wśród rzesz robotniczych, broniących się przed germanizacyjną polityką wilhelmowskich Niemiec. Założone przez niego towarzystwa oświatowe, koła śpiewacze i gniazda „Sokoła” podnoszą świadomość narodową i umożliwiają germanizowanie polskich robotników. Franciszek Mańkowski szybko spostrzega, że walka o narodową samodzielność może być tylko wtedy zwycięska, gdy prowadzona będzie na podłożu socjalnym, gdyż imperializm to tylko jedna z form kapitalistycznego wyzysku. W 1902 roku wspólnie z Janem Brejskim tworzy organizację zawodową — Zjednoczenie Zawodowe Polskie, które od tej pory będzie zawodową i polityczną reprezentacją robotnika polskiego pod pruskim zaborem, a w przyszłości stanie się kolebką organizacyjną Narodowej Partii Robotniczej. Fr. Mańkowski zostaje prezesem Oddziału ZZZ w Wanne — skupiającym z górą 3.000 robotników, w 1903 r. sekretarzem Rady Nadzorczej ZZZ, a od 1904 roku jej prezesem. W tym charakterze wyjeżdża w 1906 roku do Londynu, gdzie wzbudza zainteresowanie sprawą polską, przemawiając publicznie w języku ojczystym. To samo czyni nieco później w Holandii. Zorganizowane przy pomocy ZZZ i przy wybitnym udziale Mańkowskiego, koła gimnastyczne „Sokoła” stają się w okresie wojny

światowej kadry wojskowej, która zasilila szeregi walczących wojsk polskich.

W 1919 roku wraca śp. Fr. Mańkowski do kraju i osiedla się w Poznaniu. W tym samym roku ZZZ powołuje Go na stanowisko swojego prezesa. Radykalne zapatrywania polityczne i silne poczucie klasowe znajdują swój wyraz w Jego aktywnej działalności w Narodowej Partii Robotniczej, z ramienia której otrzymuje w 1927 r. mandat poselski. Daje się poznać jako doskonały organizator, wierny obrońca mas

robotniczych oraz zdecydowany przeciwnik sanacyjnego reżimu.

W chwili wybuchu wojny we wrześniu 1939 r. Franciszek Mańkowski przebywa w Poznaniu. Tam też zostaje natychmiast aresztowany przez wkraczających Niemców i kilka miesięcy więziony jako zakładnik. Po opuszczeniu więzienia bierze czynny udział w działalności podziemnej organizacji Stronnictwa Pracy.

W 1945 r., mimo podeszłego już wieku i słabnącego zdrowia śp. Mańkowski wraz z śp. Zygmuntem Felczakiem organizuje powojenne Stronnictwo Pracy i jest jednym z jego najczynniejszych działaczy. Po oczyszczeniu szeregów Stronnictwa w 1946 r. pierwszy powojenny Kongres Stronnictwa powołuje Go na stanowisko prezesa Zarządu Głównego. W styczniu 1947 r., jako czołowy kandydat Stronnictwa, otrzymuje mandat poselski do pierwszego Sejmu Ustawodawczego Polski Ludowej.

Niespożyta siła i ruchliwość tamią dopiero początki choroby. Śp. Mańkowski zręka się funkcji prezesa Zarządu Głównego, gdyż zdrowie nie pozwala Mu na spełnianie ciężkich i poważnych obowiązków związanych z tym stanowiskiem. W uznaniu zasług, jakie śp. Fr. Mańkowski położył dla narodowego ruchu robotniczego, dla mas pracujących i Stronnictwa Pracy, Rada Naczelna obdarza Go zaszczytnym tytułem prezesa honorowego Stronnictwa Pracy. Do ostatniej prawie chwili życia, mimo ciężkiej choroby, śp. Franciszek Mańkowski trwa na posterunku, biorąc czynny udział we wszelkich przejawach pracy organizacyjnej Stronnictwa, a w szczególności w pracach Klubu Parlamentarnego. Śmierć wyrwała z szeregów Stronnictwa działacza, który był wzorem pracy, którego patriotyzm związany był z interesem mas pracujących, z których sam się wywodził.

Powitalne pismo
K. C. Komunistycznej
Partii
Związku Radzieckiego

Do

Kongresu Zjednoczeniowego
Polskiej Partii Robotniczej
i Polskiej Partii Socjalistycznej

Komitet Centralny Partii Komunistycznej Związku Radzieckiego przesyła Kongresowi Zjednoczeniowemu Polskiej Partii Robotniczej i Polskiej Partii Socjalistycznej gorące braterskie pozdrowienie i życzenia powodzenia w pracy.

Stworzenie jednolitej partii rewolucyjnej oznacza likwidację rozłamów w polskim ruchu robotniczym i stanowi historyczną zdobycz polskiej klasy robotniczej. Utworzenie jednolitej partii robotniczej, opartej na ideologicznych i organizacyjnych zasadach marksizmu-leninizmu, wiernej tradycjom internacjonalizmu stanowi rękomię dalszych sukcesów w dziele budownictwa nowej demokratycznej Polski Ludowej i wcielenia w życie idei socjalizmu.

Obecnie naród polski śmiało patrzeć może w swoją przyszłość. Polska Ludowa, zerwawszy pięta imperializmu i włączając się do demokratycznego obozu anty-imperialistycznego wkroczyła na nową, socjalistyczną drogę, zapewniającą szybki rozwój sił wytwórczych w kraju, podniesienie dobrobytu materialnego mas pracujących i rozkwit kultury narodowej. Ścisły sojusz i przyjaźń z krajami demokracji ludowej i Związkiem Radzieckim, powstały na gruncie wspólności życiowych interesów, zapewnia nowej Polsce potrzebne poparcie i tworzy trwałe gwarancje nienaruszalności wielkich socjalnych i narodowych zdobyczy narodu polskiego.

Komitet Centralny Partii Komunistycznej ZSRR z głębokim zadowoleniem wita wybitne osiągnięcia polskiego ludu pracującego w powojennym państwowym, gospodarczym i kulturalnym budownictwie kraju i życzy narodowi polskiemu i jego czołowemu oddziałowi — Zjednoczonej Partii Robotniczej — nowych sukcesów w walce z zakusami imperializmu i reakcji, w walce o pokój i bezpieczeństwo, o dalsze wzmocnienie demokracji ludowej, niepodległości narodowej kraju, o jego rozkwit gospodarczy i kulturalny i postępy w marszu do socjalizmu.

Niech żyje i rozkwita wolna, niepodległa, demokratyczna Polska Ludowa!

Niech żyje nierozzerwalny sojusz i przyjaźń narodu polskiego i radzieckiego.

Niech żyje międzynarodowa solidarność mas pracujących.

KOMITET CENTRALNY
PARTII KOMUNISTYCZNEJ
ZSRR

Po długich i ciężkich cierpieniach zmarł 15 grudnia w Poznaniu poseł na Sejm Ustawodawczy ś. p.

Franciszek Mańkowski

przeżywszy lat 76

Zmarły Nestor Ruchu Robotniczego, zasłużony twórca Zw. Zaw. Polskiego na obczyźnie, swoim kryształowym charakterem, wielkimi zaletami serca i umysłu, ogromnym poświęceniem dla sprawy robotniczej, stworzył sobie niezapomnianą kartę w historii Ruchu Robotniczego.

Pamięć Jego pozostanie wśród członków Stronnictwa Pracy niezatartą

Cześć Jego pamięci!

Zarząd Woj. Stronnictwa Pracy w Poznaniu

Pogrzeb śp. Zmarłego odbędzie się w niedzielę, 19 bm, o godz. 14 z kaplicy w Antoninku pod Poznaniem na miejscowy cmentarz.

Dnia 15 bm. po długich, ciężkich cierpieniach zasnął w Bogu, przeżywszy lat 76, śp.

Franciszek Mańkowski

honorowy prezes Stronnictwa Pracy,

poseł na Sejm Ustawodawczy

W Zmarłym traci Stronnictwo Pracy jednego z najzasłużeńszych swoich przywódców — człowieka o szlachetnym sercu i podziwu godnej prostocie ducha, którego całe życie było jedną wielką służbą dla Narodu i Sprawy Robotniczej.

Imię śp. Franciszka Mańkowskiego zapisane zostało w dziejach naszego ruchu niezatartymi głoskami.

Zawsze cześć będziemy Jego pamięć!

Pomorski Zarząd Wojewódzki Stronnictwa Pracy
w Bydgoszczy

Świat w kilku wierszach

PARYŻ (obsł. wł.). W Chatillon pod Paryżem uruchomiono wczoraj pierwszy we Francji stos atomowy dla celów eksperymentalnych.

PARYŻ. Rada Bezpieczeństwa rozpatrywała w ub. środę wniosek pa-

stwa Izrael o przyjęcie w poczet członków ONZ. Delegat brytyjski Cadogan zaprotestował przeciwko uwzględnieniu tego wniosku, twierdząc, że Izrael nie wypełni niektórych zobowiązań, nałożonych państwu Izrael przez Radę Bezpieczeństwa. Przeciwko kandydaturze Cej-

lonu na członka ONZ założył veto delegat radziecki.

FRANKFURT. Przybyła tu delegacja z Hiszpanii frankistowskiej celem przeprowadzenia pertraktacji o wymianę towarową między Hiszpanią a Bixonią.

61

— Próżne nadzieje. Pocieszasz mnie nad własnym grobem... Wracamy więc do Gdyni. Czy ten szofer jeszcze będzie czekał?

— Wątpię, ale nie mamy wyboru. Ostatecznie zatrzymamy jakiś wóz na szosie. Czego się niepotrzebnie martwisz. Za chwilę będzie tu nie jeden samochód.

— Dlaczego?

— Przecież ten wybuch nie zostanie bez echa. Za chwilę będzie tu policja, straż pożarna... Popatrz, popatrz nadjeżdża właśnie jakiś samochód.

— Holla, to przecież nasza taksówka. Hallo stać!

— Co, już pan chciał wracać do Gdyni?

— Przecież trzy godziny już dawno minęły.

— No to jedziemy. Wsiadaj Henryku. Czego się namyślasz?

Samochód ruszył. Henryk pograżył się w smutnej zadumie. Krukowskiemu żal było przyjaciela. Jego tragedię odczuwał jak swoją własną.

Zaklął brzydko.

— Na środku szosy stoją. Pijani na pewno. — Szofer zatrzymał gwałtownie wóz.

— Co się stało — wykrzyknął Krukowski.

W jasnym świetle reflektorów ujrzeli dużą, czarną limuzynę. Szofer pochylony nad otwartą maską motoru naprawiał defekt. Nieco dalej stała srebrzysta Hansa.

Leon otworzył raptownie drzwiczki taksówki.

— Henryk za mną. Odbezpiecz broń.

W tym samym momencie z czarnego Mercedesa wyskoczył mężczyzna, dzierżąc w prawej ręce broń.

— To Wolpek! — krzyknął Henryk.

Padł strzał. Jeden... drugi...!

Wolpek osunął się bezwładnie na asfalt szosy.

— Ostrożnie Henryku, nie podchodź.

Krukowski mierzyl do uciekającego szofera. Strzały chybiły. Rozległy się strzały z przeciwnej strony. Brzęk stłuczonego szkła i reflektory taksówki zgasyły. W ciemności usłyszeli warkot oddalającej się Hansy.

— Uciekli dranie...

Ostrożnie zbliżali się do zepsutego Mercedesa. Krukowski dobył latarkę. W smudze światła dostrzegł na tylnym siedzeniu wozu jakąś postać. Trzymając w dłoni odbezpieczony rewolwer otwierał wolno drzwi.

— Henryk! Henryk!

Szafrański dobiegł do wozu. Odtrącił gwałtownie przyjaciela.

— Boże! To przecież Maria — krzyknął. — Czyżby nie żyła?

Wtem w świetle latarki na wpół leżąca kobieta otworzyła wolno oczy.

— Żyje, żyje — zawołał radośnie Henryk...

— Henryku, to ty?... Czy jestem już rzeczywiście wolna?...

Henryk w milczeniu ścisnął curczowo dłoń Marii.

— A gdzie tamci?

— Kto? — wtrącił Krukowski.

— Wolpek, Emilia i ten student.

— Uciekli — machnął ręką Krukowski.

Maria spojrzała z oddaniem w oczy Henryka...

Sanitariusze nieśli ostrożnie nosze. Marek Wilecki zbroszony krwią leżał nieprzytomny. Przed wejściem do sali operacyjnej stali Leon i Henryk z narzeczoną.

— Panie doktorze — zwróciła się Maria — czy jest jakaś nadzieja na utrzymanie go przy życiu?

— Ależ oczywiście. Nie ma najmniejszych wątpliwości. Odniesione rany są tylko powierzchowne. Za kilka dni opuści już szpital...

Chińska armia ludowa zajęła Pekin

NANKIN (obsł. wł.). W dniu wczorajszym opuściła stolicę Czang-Kai-Szeka, Nankin amerykańska misja wojskowa w Chinach, udając się do Szanghaju. Źródła londyńskie potwierdzają fakt upadku starej stolicy Chin, Pekinu. To samo źródło donosi z Waszyngtonu, że zastępca ministra spraw zagr., Lovett oświadczył, iż „wizyta pani Czang-Kai-Szek w Waszyngtonie w niczym nie zmieniła polityki Stanów Zjednoczonych wobec Chin”. Fiasco misji pani Czang-Kai-Szek nie ulega więc wątpliwości.

TABELA WYGRANYCH 54 LOTERII

8-my dzień ciągnięcia 4-e klasy

Wygrane po 500.000 zł padły na

Nr Nr 43902 99735 w Warszawie

Wygrana 300.000 zł padła na Nr

16649 w Poznaniu.

Wygrana 200.000 zł padła na Nr

13545 w Lublinie.

Wygrane po 100.000 zł padły na

Nr Nr 5506 26744 26751 27173 28549

33351 46230 53201 65432 96036.

Wygrane po 50.000 zł padły na Nr

Nr 15979 18772 24313 35693 36335

43267 57945 77621.

Wygrane po 20.000 zł padły na

Nr Nr 3295 9496 9508 26690 33073

36232 40993 46098 47973 53970 55934

56237 58090 62443 72724 75141 79482

79693 79760 84231 89832 90964.

Wygrane po 10.000 zł padły na

Nr Nr 1047 1759 2259 2507 3164 3633

5036 8371 9011 11026 11490 12223

12485 15791 16626 18468 19202 20013

20806 23177 23569 23784 24631 24852

24906 26238 26900 27160 27900 28331

29368 30042 30373 31285 32544 32867

34334 34866 35060 36972 36187 41698

43229 43763 44606 44672 45213 46462

47296 47568 48169 48366 48833 49414.

50358 50365 50406 52448 53478 54600

55608 56369 56443 60313 60319 60503

61069 61144 61761 62204 63417 64778

66732 68940 69676 70519 71870 76126

76788 76844 77224 77634 77887 80058

80275 80572 80736 81035 81066 83440

85080 85771 87647 88447 88564 89090

89966 90616 91564 93014 94280 95107

95384 99904.

Wygrane po 5.000 zł padły na Nr

Nr 594 1074 2025 202 996 3016 4210

235 537 5050 790 6036 254 784 7059

657 9277 568 666 11583 690 823 12482

13153 338 14347 819 15374 624 16677

730 17629 18211 19770 20499 21347

364 406 877 22906 23245 550 24364

839 25550 763 878 924 26071 825 695

28395 576 680 29375 30091 551 997

31294 347 659 33648 34338 656 959

33686 932 36244 256 688 30389 587

Dalszy ciąg wygranych po 4.000 zł z 1-go dnia ciągnięcia

78682 9 38 54 8

88 924 51 81 93 90014 35 84 91 142

213 342 45 57 64 81 401 17 71 522 69

659 85 96 750, 7 807 79 86 941 83 96

91024 77 122 344 7 73 483 609 68 82

726 058 66 857 939 40 71 82001 4 83

291 308 28 99 403 594 615 56 67 791

889 93040 115 30 57 90 253 345 410

71 504 23 673 8 791 86 822 904 36 83

94176 391 511 759 821 73 905 95000

030 50 101 10 21 54 231 434 72 7 81

551 611 13 42 734 45 918 35 96045 86

127 50 335 85 418 23 507 12 92 675

701 11 81 95 930 97274 381 512 21 39

54 602 8 18 23 707 14 74 813 86 92

953 98032 46 60 109 47 229 65 96 301

24 50 456 73 562 625 730 48 92 829

78 938 45 62 89 9905 16 44 54 124 35

223 58 354 63 402 32 57 60 547 52 63

634 706 8 746 900 2 100.000.

Wygrane po 4.000 zł z 2 dnia ciągnięcia.

41 101 56 218 29 80 96 330 470 305

10 68 657 89 707 33 877 934 70 1001

7 52 106 71 2 6 274 83 336 47 400 46

80 503 79 8190 609 10 60 726 861 83

902 13 48 2091 100 54 61 79 287 352

436 41 537 68 92 656 740 79 930 73 82

3044 137 209 86 325 42 71 85 95 414

645 76 738 56 806 50 951 4062 102 42

Dalszy ciąg wygranych podany będzie jutro

Gdzie tosy ciągną tam miliony lecą

to Kolektura

A. Grabarkiewicz Poznań, Armii Czerwonej 2

— A kiedy będzie można z nim rozmawiać? — spytał Krukowski.

— Dopiero jutro, moi państwo. Dziś już za późno. Musi wypocząć.

Marek uśmiechnął się spod bandaży. Na stoliku obok stał wielki kosz herbacianych róż.

— Tak drodzy przyjaciele. W ostatniej chwili udało mi się uciec z willi. Dosłownie w ostatniej chwili, gdyż nie zdążyłem odbiec dalej, jak pięćdziesiąt metrów, a willa poszła w powietrze, grzebiąc w swych gruzach przekleśtego karła.

— To Sell zginął? — zapytała Maria.

— Tak. Zginął brat mordercy mojej żony.

— Co? Więc ktoś zabił waszą żonę?

— Jej najlepsza przyjaciółka — Sylwia Larsen.

— To ta sama, co była u Greula?

— Tak, to ona. Głupi Sell poszczycił się swoją siostrą i wszystko mi powiedział jeszcze w ostatnim dniu, myśląc, że mi zaimponuje. Zresztą śledztwo wykazało ślady szminki na obydwu kieliszkach pozostawionych po winie w naszym saloniku.

— Cóż więc było powodem morderstwa?

— Żona moja wiedziała zbyt dużo. Sylwia po pijanemu zwierzała się jej z największych nawet tajemnic. Była przeciw szpiegiem. Poza tym obie kobiety kochały jednego mężczyznę. Był nim jakiś konsul niemiecki, kochanek Sylwii.

— No więc teraz możemy wszyscy rozpocząć nowe, lepsze życie...

Dwa dni później jak grom spadła wieść nieoczekiwana: armia hitlerowska wtargnęła na teren Rzeczypospolitej.

Koniec.

NA MARGINESIE NASZYCH „LISTOW CZYTELNIKOW”

KOLEJARZ I PASAZER

Kolejnictwo polskie w walce ze swoimi niedomaganiem — Nie zawsze winien jest kolejarz! — Często złe spisuje się pasażer

Bydgoszcz, w grudniu Wielokrotnie na łamach „IKP” pisaliśmy o sukcesach odnoszonych przez nasze kolejnictwo. Wielokrotnie z uznaniem podkreślaliśmy wyjątkową, ofiarną pracę kolejarza polskiego, dzięki której kolejnictwo nasze cieszy się znowu opinią jednego z najsprawniej działających resortów naszej gospodarki narodowej.

Nie znaczy to bynajmniej, aby w kolejnictwie polskim nie było usterek, uchybień, nie było niedociągnięć, nie było żadnych niewłaściwości. Zdajemy sobie dobrze z tego sprawę, że i w przyszłości tak olbrzymi, szeroko w całym kraju rozgałęziony i niesłychanie skomplikowany aparat gospodarczy i administracyjny nie będzie wolny od różnych niedomagań. Nie to jest atoli ważne, ale ważne jest ustosunkowanie się władz kolejowych do tego zagadnienia, ważne ich podejście do ujawnionych uchybień, do zażaleń wnoszonych zwłaszcza przez zainteresowanych pasażerów i klientów PKP.

I tu podkreślić możemy z całym obiektywizmem, że zarówno Dyrekcje Okręgowe PKP jak i Min. Komunikacji, w dążeniu do udoskonalenia wszystkich odcinków służby kolejowej, wkładają naprawdę wiele wysiłku w zbadanie każdej doszłej do ich wiadomości sprawy. Mamy tego wielokrotne dowody. Każdy list czytelnika w sprawach kolejowych jak i każda nasza uwaga na temat kolejnictwa polskiego znajduje natychmiastowy należyty oddźwięk.

Jak starannie i z całą sumiennością traktowane są krytyczne głosy zamieszczane w prasie, tego dowodem jest m. in. obszernie pismo otrzymane przez naszą redakcję z Gabinetu Ministra Komunikacji w związku z naszą notatką pt. „Spełnienie transakcji kosztem wczasowiczów”, a dotycząca stosunków na dworcach kolejowych w Zakopanem. Min. Komunikacji przeprowadziło w tej sprawie szczegółowe dochodzenie i ustaliło faktyczny stan rzeczy, pokrywający się na ogół z naszymi informacjami. Pewne odmienne podejście do opisanych przez nas zajęć zakupiarńskich tłumaczyć należy z ludzkich względów zrozumiałym usprawiedliwieniem się przez zainteresowanych bezpośrednio urzędników kolejowych w Zakopanem wobec swoich władz przełożonych. Jest to w całej tej sprawie bez większego znaczenia. Ważniejsza bowiem jest wykazana szczerą wolą wszystkich wyższych czynników kolejowych podjęcia bezwzględnej walki ze złem, z niedociągnięciami, a zwłaszcza z niesumiennością ludzką i brakiem obowiązku ze strony na szczęście nielicznych pracowników kolejowych.

Wyrażając swoje zadowolenie z takiego rzetelnego stosunku władz kolejowych z Min. Komunikacji na czele do wykazywanych przez prasę usterek w dziedzinie kolejnictwa, pragniemy ze swej strony podkreślić, że kierujemy się w każdym poszczególnym wypadku wyłącznie chęcią dostarczenia odpowiedzialnym władzom kolejowym argumentów, które by dopomogły do możliwie całkowitego usprawnienia naszego aparatu kolejowego. Wysoko ceniąc pracę i wysiłek kolejarza polskiego, pragniemy wykreślić ich dobrą jako całość. Że intencje nasze oraz pozytywny nasz stosunek do kolejnictwa i kolejarza polskiego jako całości są właściwie oceniane przez władze kolejowe, tego dowodzą szczególnie wymownie wspomniane pisma, otrzymane przez naszą redakcję na temat różnych poruszeń na łamach „IKP” spraw dot. kolejnictwa.

Zycząc kolejnictwu polskiemu podziwiania się na jeszcze wyższy poziom i dalszych laurów, nie możemy oszczędzić kilku przykrych

uwag pasażerom. Wyszukując najróżniejsze pretensje, podkreślając swoje prawa, powinni oni pamiętać również o swoich obowiązkach. Brak zdyscyplinowania społecznego, jedna z największych wad polskiego charakteru narodowego, oraz uporczywe pomijanie przepisów kolejowych są u nas zjawiskiem, z którymi władze kolejowe również toczyć muszą ciężką walkę, jak dotąd niestety daremną. Niekiedy pasażerowi zdaje się, że po uiszczeniu opłaty

za przejazd wolno mu lekceważyć wszystko i wszystkich. Obok krzywdzenia pasażerów przez urzędników kolejowych, zachodzą istotnie częste wypadki karygodnego krzywdzenia kolejarzy przez pasażerów.

Żądając od kolejarza sumiennego wywiązywania się ze swoich obowiązków wobec pasażerów, musimy domagać się tej samej uczciwości także od drugiej strony, tj. od pasażera.

Wielki skandal gospodarczy w „rodzinie marshallowskiej”

Anglicy kupowali aluminium za fundusze marshallowskie i sprzedawali... Ameryce

WASZYNGTON (obst. wł.) Szeroki rozgłos zyskuje niezwykła manipulacja, jakiej się dopuszczają W. Brytania, Belgia i Holandia w ramach umów marshallowskich zawartych ze Stanami Zjednoczonymi. Według oficjalnego oświadczenia zastępcy administratora planu Marshalla, Bruce'a,

kraje te skupowały za fundusze uzyskane w ramach planu Marshalla aluminium i złom ołowiany i sprzedawały te artykuły firmom amerykańskim. Administracja planu Marshalla przeprowadza w tej sprawie szczegółowe śledztwo, a nie bacząc na jej wyniki, przydzieliła dla wspomnianych krajów z tytułu planu Marshalla zostały w odpowiednim stosunku obciążone, jak oświadczył Bruce. Rzecznik rządu brytyjskiego, w zamiarze zbagatelizowania tych zarzutów, oświadczył, że W. Brytania sprzedała Ameryce „tylko 1.000 ton złomu ołowianego”, który został zakupiony z funduszy marshallowskich. Poza tym wyraża rzecznik rządu brytyjskiego przypuszczenie, że transporty z innych krajów, które szły tranzytem przez W. Brytanię, zostały określone niewłaściwie jako brytyjskie.

Nowy prezydent Szwajcarii

BERN (PAP) Parlament szwajcarski wybrał Ernsta Nobsa, dotychczasowego ministra skarbu — prezydentem Szwajcarii na rok 1949. Ernst Nobs należy do partii socjalistycznej. Dotychczasowy min. spraw zagranicznych Max Petitpierre wybrany został wiceprezydentem.

Podstawy ideologiczne i zadania PZPR

(Dokończenie ze strony 1)

tendencji i nastrojów nacjonalistycznych, jako szczególnej formy, przy pomocy której wróg klasowy będzie usiłował powstrzymać nasze budownictwo socjalistyczne. Nacjonalizm jest przeciwieństwem rzeczywistego i głębokiego patriotyzmu. Patriotyzm jest tylko wówczas szczerzy i prawdziwy, kiedy jest internacjonalistyczny. Nie można kochać szczerze i gorąco Ojczyznę, gdy się nie walczy o wolność i postęp ogólnoludzki.

Osiągnięcia Polski Ludowej

Projekt wytycznych deklaracji ideowych PZPR stwierdza, że państwo demokracji ludowej w krótkim okresie swego istnienia zdołało osiągnąć: 1) trwałe zabezpieczenie niepodległości granic Rzeczypospolitej; 2) szybką odbudowę kraju po zniszczeniach wojennych i szybkie uprzemysłowanie kraju, wzrost uspołecznionego potencjału gospodarczego; 3) odzyskanie i zagospodarowanie Ziemi Zachodnich; 4) likwidację bezrobocia, stałą poprawę sytuacji materialnej robotnika, szerokie możliwości awansu społecznego, rosnący udział mas pracujących w rządzeniu państwem; 5) poważne ziągodzenie głodu ziemi mas chłopskich i poprawę ich bytu; 6) rozwój szkolnictwa wszystkich szczebli, udostępnienie szerokim masom oświaty i kultury; 7) poprawę położenia kobiet pracujących; 8) szerokie możliwości pracy i kształcenia się dla młodzieży robotniczej i chłopskiej.

W oparciu o te osiągnięcia Zjednoczona Partia stawia przed sobą wielkie historyczne zadanie: rozbudowę fundamentów ustroju socjalistycznego w Polsce.

Ogromne możliwości Polski Ludowej są załozone w procesie rozwojowym Rad Narodowych, w rozszerzaniu zakresu działania związków zawodowych, w rozwoju form kontroli społecznej oraz udziale czynnika społecznego w państwowych organach kontroli produkcji, wymiarze sprawiedliwości itp.

Zadania

Dla wykonania swego zadania partia musi usunąć i pokonać szereg trudności, które pozostawił po sobie ustroj kapitalistyczny, a mianowicie: 1) istnienie klas wyzyskujących i ich wrogą działalność; 2) zacofanie gospodarce kraju; 3) wynikającą z tego zacofania niską wydajność pracy i jako jej rezultat wciąż jeszcze niezadawalający poziom życiowy mas ludowych; 4) zacofanie kulturalne znacznej części mas ludowych; 5) istnienie w naszym aparacie państwowym elementów biurokratyzmu; 6) wciąż jeszcze zły stan zdrowotny ludności kraju.

Zagadnienie wsi

Mówca przytacza wytyczne deklaracji ideowej, która stwierdza, że w warunkach demokracji ludowej trwa i zaostrza się na wsi walka między kapitalistami wiejskimi, a chłopami mało- i średniozamożnymi. Demokracja ludowa musi złamać ten wyzysk, mobilizując chłopów biednych i średniorolnych do walki przeciwko wyzyskiwaczom, którą musi poprzeć klasa robotnicza i państwo ludowe przez postawienie do jej dyspozycji nowoczesnego sprzętu rolniczego, rozbudowę spółdzielczości chłopskiej i uwolnienie jej od wpływu bogaczy wiejskich, dostarczenie

Triumf polskiego górnika

Przemysł węglowy wykonał plan roczny

KATOWICE (PAP) W dniu 16 bm. Polski Przemysł Węglowy wykonał przedterminowo państwowy plan produkcyjny na rok 1948, osiągając wydobycie 67.500 tys. ton węgla kamiennego, tj. o 10 milionów ton więcej, niż przewidywał plan w roku ubiegłym.

Do końca roku bież. kopalnie polskie wydobędą 70 milionów ton węgla kamiennego, przekraczając po raz

pierwszy przedwojenny poziom produkcji wszystkich kopalń, wchodzących obecnie w skład Polskiego Przemysłu Węglowego.

Wykonany w dniu 16 grudnia rb. plan produkcji przemysłu węglowego zamyka się cyfrą 1.740 milionów zł przedwojennych. Jest to kwota zbliżona do sumy całkowitego budżetu Polski przedwojennej.

Wielki sukces prof. Joliot-Curie

Nowy typ stosu atomowego

PARYŻ (PAP). W środę, 15 bm. o godzinie 12.12 słynny uczoney francuski prof. Joliot-Curie puścił w ruch w forcie Châtilion pierwszy we Francji stos atomowy.

Prasa paryska zamieszcza powyższą wiadomość na czołowym miejscu, podkreślając, iż sukces ten osiągnięto bez pomocy technicznej z zewnątrz. Prof. Curie wyzyskał

dla puszczenia w ruch stosu atomowego tlenek uranu, a nie uran w formie metalu.

Paryskie wydanie „New York Herald Tribune” podkreśla, że sukces uczonego francuskiego przekreśla — już oficjalnie — monopol Stanów Zjednoczonych w dziedzinie energii atomowej.

Drugi dzień obrad Kongresu Zjednoczeniowego

WARSZAWA (PR). Wczoraj krótko po godz. 10 rozpoczęła się w auli Politechniki drugi dzień obrad Kongresu Zjednoczeniowego. Przewodnictwo obejmuje w tym dniu Aleksander Zawadzki, oddając głos dalszym delegatom z zagranicy.

Jako pierwszy zabiera głos, witany niemiłą burzą oklasków, sekretarz gen. brytyjskiej partii komunistycznej — Harry Pollit.

Z kolei przemawia członek biura politycznego KC bułgarskiej partii komunistycznej, Poptomow, przekazując pozdrowienia od bułgarskiego premiera Dymitrowa.

Po przemówieniu przedstawiciela bułgarskiej partii robotniczej, zabiera głos w imieniu delegacji żałogi

Państw. Zakł. Przem. Bawełnianego nr 3 w Łodzi, przewodn. rady zakładowej Lewandowski. Mówca schodzi z trybuny wśród hucznych oklasków.

Przemawia z kolei ob. Lesiak w imieniu chłopów, przodowników pracy z woj. wrocławskiego, rzeszowskiego i warszawskiego.

Z kolei przewodniczący udziela głosu ob. Cyrankiewiczowi.

W czasie krótkiej przerwy w przemówieniu — przewodniczący obrad, Zawadzki, podał do wiadomości delegatów ostatni komunikat radiowy donoszący o zdobyciu Pekinu przez chińską armię ludową.

Na wieść tę sala obrad Kongresu wybuchła żywiołowymi owacjami na cześć chińskiej armii ludowej. Na wniosek Prezydium — Kongres przesyła gorące, braterskie pozdrowienie komunistycznej partii Chin oraz zwycięskiej chińskiej armii ludowej.

Następnie w związku z 30 rocznicą powstania SDKPiL z PPS-lewicą — Kongres wyonil delegacje na uroczystość wmurowania tablicy pamiątkowej w mury domu przy ul. Zielnej 25, w którym odbyły się obrady po'aczeniowe i utworzona została Komunistyczna Partia Polska. Delegacji kongresowej przewodniczył Fr. Fiedler — b. członek zarządu g'wnego SDKPiL i KPP.

Po przerwie, ob. Cyrankiewicz kontynuuje swoje przemówienie.

W toku dalszych obrad Kongres ustalił następujący skład komisji redakcyjnej deklaracji ideowej: ob. ob. Bolesław Bierut, Cyrankiewicz, Ber-man, Zawadzki, Józwiak, Rapacki, Modzelewski, Fiedler, Matuszewski, Albrecht, Jedrychowski, Kasman, Lange, Werfel, Dąbrowski, Wierbowski Kozłowska, Arski, Matwin, Daniszewski, Rybicki, Finkelstein, Blinowski, Dietrich i Topicht.

Po przerwie obiadowej przewodniczący ob. Świątkowski udziela głosu dalszym delegatom, m. in. delegatowi rumuńskiej partii robotniczej, albańskiej partii komunistycznej, niemieckiej SED, którzy witają Kongres.

Nowy gmach Ministerstwa P. i H. oddany do użytku

WARSZAWA (PAP). W przerwie drugiego dnia obrad Kongresu Zjednoczeniowego, prezydent Bierut dokonał aktu otwarcia i oddania do użytku centralnego gmachu Min. Przemysłu i Handlu przy pl. Trzech Krzyży w Warszawie. Gmach ten jest największym nowowytbudowanym budynkiem w Polsce, którego ogólna kubatura wynosi ok. 120 tys. m sześć, a ilość pokoi biurowych 500. Począwszy od dnia 17 bm. do nowego gmachu zaczną przeprowadzać się agendy Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

kredytów, oczyszczenie administracji państwowej i samorządowej na terenie wsi od bogaczy wiejskich i przerwaniu głównego ciężaru podatkowego na bogaczy wiejskich. Trwałe jednak zapewnienie dobrobytu chłopów pracujących, wydadne podniesienie produkcji rolnej, możliwe jest tylko przez zespoloną gospodarkę na wsi, prowadzoną w formie spółdzielczości produkcyjnej. Konkretnie formy tej spółdzielczości wytworzą i określą sami chłopcy polscy, w oparciu o państwo ludowe i sojusz z klasą robotniczą, przekonując się w praktyce o wyższości zespolonego gospodarowania w rolnictwie. Wszelkie pogłoski o środkach nacisku czy przymusie są zwykłym oszustwem ze strony wrogów ludu pracującego.

Troska

o człowieku pracy

Państwo i partia musi najwyższą troską i opieką otoczyć człowieka pracy. Trzeba, aby warunki bytu robotników systematycznie polepszały się, aby wraz z wzrostem wydajności pracy wzrastały i płace i ogólne warunki życia. Szybkiemu ich wzrostowi musi również towarzyszyć szybki wzrost poziomu kulturalnego i wiedzy zawodowej robotników.

Upowszechnienie wiedzy i kultury to najważniejsze, najbardziej zaszczytne zadanie partii.

Bolesław Bierut kończy swój referat słowami: „Budujemy Polskę, która będzie troskliwą matką dla wszystkich ludzi rzetelnej pracy! Budujemy Polskę, która nie będzie znała nędzy, ani krzywdy ludzkiej! Budujemy Polskę światłych, szlachetnych ludzi! Zewrzyjmy szereg! Wzmóźmy wysiłek twórczej pracy! Niech żyje PZPR! Niech żyje Polska!”

Kalendarzyk

Piątek, 17 grudnia 1948 r.
Katolicki: Floriana, Łazarza.
Słowiński: Żyrośława.

BYDGOSZCZ

Oddział miejscowy dla prenumery i ogłoszeń: Gen. Stalina nr 2 (Pod Arkadami), tel 24-29.

Dziś

Barbara Hesse-Bukowska w koncercie symbolicznym

Dziś, 17 bm. o godz. 20 odbędzie się w Pom. Domu Sztuki wielki koncert muzyki polskiej. Solistką będzie najmłodsza laureatka tegorocznego konkursu chopinowskiego BARBARA HESSE-BUKOWSKA z Warszawy. Dyryguje Arnold Rezier.

Przykład

godny naśladowania

Hufiec I S. P. przy II Państw. Liceum i Gimnazjum Żeńskim w Bydgoszczy — wykazując zrozumienie do niosłości Akcji Pomocy Żimowej — złożył dobrowolnie na ten cel za miesiąc grudzień 2557 zł.

Junacki Hufca apelują do pozostałych Hufców S. P. na terenie Bydgoszczy o kontynuowanie łańcucha ofiar.

Trzydniowy

zjazd nauczycielek

BYDGOSZCZ (ef) Wczoraj rozpoczął się w gmachu Gimn. Krawieckiego i Liceum Odzieżowego okręgowy zjazd nauczycielek zawodu przemysłu odzieżowego, z udziałem przeszło 30 uczestniczek. W obradach wzięły również udział przedstawiciele Kuratorium Okr. Szkolnego Pomorskiego pp.: nac. Kozanecki i wizytator inż. I. Laskowska.

Zjazd zagała wiz. p. inż. Laskowska. Zjazd trwać będzie trzy dni. Szczegółowe sprawozdanie z przebiegu obrad z przyczyn technicznych podamy w jednym z następnych numerów naszego pisma.

Z ŻYCIA ORGANIZACJI BYDGOSKICH

* Zw. Zaw. Pracown. Poczto-Telegr. Zebranie miesięczne Koła Miejskiego w sobotę 18 bm. o godzinie 19 w świetlicy Urzędu Poczto-Telegraficznego.

* Zw. Zaw. Pracowników Przem. Poligraficznego. Zebranie sprawozdawcze Okręgu Bydgoskiego w sobotę 18 bm. o godz. 18 w sali „Domu Drukarza” przy ul. Dolina 3. Z uwagi na doniosłość obrad — przybycie obowiązkowe.

Z CAŁEGO POMORZA POKRÓTCE

WE WŁOCŁAWKU odbyła się konferencja Pow. Kom. Osadniczego, poświęcona zapoznaniu się z korzystnymi warunkami osadnictwa na Mazurach. Każdy osadnik z chwilą zgłoszenia się na wyjazd i osadnictwo, otrzyma bezwrotną zapomogę konsumpcyjną w wysokości 10 tys. zł i będzie mógł korzystać z 80.000 zł kredytu na zakup inwentarza. Ponadto przewidziane są, o ile zajdzie potrzeba, kredyty na zasiewy i zabudowania gospodarstwa.

W INOWROCŁAWIU kilku członków Cechu Kołodziejów obchodziło jubileusz 25-lecia pracy. Dyplomy otrzymali pp.: radca L. Urbański i J. Lubartowski (in.), W. Skupień i Spletteser (Kruszwica) oraz A. Klonowski z Węgierka.

W WIERZBICZANACH (pow. inowrocławski) od iskiei z niezabezpieczonego sitem komina maszyny parowej, zapalił się kilkupiętrowy spichlerz z tegorocznym zbiorem. Przez 10 godzin kilka straży pożarnej walczyło z ogniem, podsyconym szalejącą wichurą. Straty spowodowane pożarem wynoszą ponad 9 milionów zł.

„Czyn Kongresowy” — jednoczy całe społeczeństwo w zgodnym wysiłku

BYDGOSZCZ (sz). Przeglądając napływające wciąż jeszcze meldunki o zobowiązaniach i wykonanych już zadaniach w ramach „Czynu Kongresowego”, śmiało powiedzieć można, że na apel górników z Zabrzea odpowiedziały wszystkie warstwy społeczeństwa.

NOWE LECZNICE

WETERYNARYJNE

I tak weterynaria pomorska postanowiła uczcić Kongres Zjednoczeniowy czynem zbiorowym przez za-

Bezpłatne poranki filmowe dla sportowców

BYDGOSZCZ (a) W kołacji sportowych Pomorza z wielkim zadowoleniem powitano wiadomość o zapowiadanych wyświetlaniach w każdą niedzielę — filmów sportowych we wszystkich miastach Pomorza.

Inicjatywę tę podjął Woj. Urząd Kultury Fizycznej w Bydgoszczy. Inauguracja poranków sportowych nastąpi w najbliższą niedzielę, 19 bm. o godz. 11.30 w sali kina „Polonia”. Na poranki te młodzież otrzymywać będzie bezpłatne bilety, które rozprowadzi się wśród członków ZMP, org. „Służba Polsce”, Harcerstwa i wszystkich klubów sportowych.

Przedstawiciele wymienionych organizacji i klubów sportowych winni zgłosić się po bezpłatne bilety najpóźniej w sobotę do godz. 12 do Woj. Urzędu K. F. w Bydgoszczy, ul. Libelta 8, tel. 30-23.

* W związku z otwarciem przedszkola przy ul. Paderewskiego 2 przyjmuje Zarząd Miejski — Wydz. Szkolny zapisy dzieci w wieku od 2 do 7 lat w biurze przy ul. Jana Kazimierza 5, pok. 4 w czasie od 17 do 21 bm. w godzinach od 9 do 12.

kładanie szeregu nowych lecznic. Lekarz-weterynarz to dziś prawdziwy przyjaciel rolnika, dzielać z nim wspólną troskę o zdrowie i utrzymanie na poziomie hodowli zwierząt w kraju. Stąd też lecznice państwowe staną się ośrodkami ratunkowymi i poradniami przede wszystkim dla gospodarstw małych i średniorolnych, a lekarz dotrze wszędzie i na czas tam, gdzie tego zajdzie potrzeba. Naczelnym zadaniem staje się zmotoryzowanie lecznic przez danie lekarzom środka lokomocji w postaci samochodu lub motocykla. W związku z tym na terenie woj. pomorskiego przydzielono ostatnio lecznicom 11 motocykli, co jest już dużym krokiem naprzód.

TELEGRAM POCZTOWCÓW

Pracownicy pocztowi z terenu miasta Bydgoszczy zgłosili z racji Kongresu Zjednoczeniowego przedterminowe wykonanie planu robót przyrzeczonych w ramach „Czynu Kongresowego”. W związku z tym

wysłali też telegram sprawozdawczy do Prezydium Kongresu obradującego w politechnice warszawskiej.

JUNACKI SP

POMAGAJĄ W PRZEDSZKOLU

I Hufiec Żeński SP zgłosił się w ramach „Czynu Kongresowego” ochotniczo do pracy w przedszkolu dla dzieci matek pracujących przy ul. Grodzkiej oraz w świetlicy przy ul. Wyczółkowskiego 6 — zobowiązując się do współpracy oświatowej. Niezależnie od tego junacki I Hufca Żeński SP przy II Państw. Liceum dały specjalne przedstawienie dla młodzieży szkolnej i dzieci z przedszkoli.

Pracownicy Odz. Centrali Zbytu Produktów Przem. Węglowego postanowili w ramach „Czynu Kongresowego” przepracować pewną ilość godzin nadliczbowych. W związku z tym składnice Centrali otwarte będą dla świata pracy również w niedzielę 19 bm. od godz. 8 do 16.

Akademie z okazji Kongresu Zjedn.

Premie dla najlepszych pracowników

(sz). Wśród akademii odbywających się bez przerwy w zakładach pracy dla uczczenia Kongresu Zjednoczeniowego, na podkreślenie zasługuje akademia która odbyła się w Państw. Banku Rolnym z udziałem pracowników tegoż Banku i KKO pow. bydgoskiego z p. dyr. Jankowskim na czele. Po zagajeniu uroczystości przez p. Grygoliwicza — przewodniczącego rady zakładowej, referaty wygłosili pp. Modrakowski i Stankiewicz. Na część artystyczną złożyły się deklamacje pp. Dudkiewiczówny, Grodzkiej i Woźniaka.

Akademia urządzona w świetlicy Fabryki Traków i Maszyn do Obróbki Drzewa przy ul. Nakielskiej zgroma-

dziła około 400 pracowników. Poza okolicznościowym referatem wygłoszonym przez p. red. Nowickiego, na program złożyło się przemówienie junacki SP H. Cyganek oraz deklamacje. Jednym z głównych punktów było wręczenie przez p. dyr. Snańskiego odznaczeń 30 najlepszym pracownikom fabryki.

Po części oficjalnej odbyły się występy artystyczne V hufca „Służby Polsce” przy Liceum Pedagogicznym. Akademię z dużą starannością przygotował kierownik stołówki p. T. Zajdler.

W szkole podstawowej nr 22 na Jachicach do zebranych dzieci przemówił kierownik szkoły, po czym uroczystość uświetniły deklamacje, śpiew i inscenizacje. Szkoła uczęszcza Dzień Zjednoczenia” zebraniem 3.365 zł na zradiofonizowanie gmachu postanawiając prowadzić jeszcze dalszą zbiórkę pieniędzy na ten cel w styczniu i w lutym 1949 r.

W Publ. Szkole Podstaw. nr 1 wroczone w czasie akademii kierownikowi szkoły — samorzutnie przez młodzież zebrana kwota 22.248 zł na zakup książek do biblioteki szkolnej, 25 książek bibliotecznych wartości 10.000 zł i 30.000 zł wyasygnowanych przez Zarząd Koła Opieki nad Działwą na ten sam cel. Niezależnie od tego szkolna meska drużyna harcerska z własnej inicjatywy w ramach „Czynu Kongresowego” — zradiofonizowała wszystkie sale szkolne i dwie herboryki w nowym budynku szkolnym.

Pamiętajmy o sierotach!

Na zdjęciu: Czworo rodzeństwa Chłopców, pełne sieroty przebywające w Miejskim Domu Dziecka w Bydgoszczy.

(dr) Po raz czwarty od zakończenia najstraszniejszej w skutkach wojny, zwraca się Komitet Uczczenia Ofiar Zbrodni Hitlerowskich do społeczeństwa z prośbą o pamięć o tych, których wojna najgorzej dotknęła, zabierając im jedynych żywicieli. Zaciągaliśmy wobec nich dług. Przez ich cierpienia bowiem i śmierć cieszymy się dzisiaj wolnością, cieszymy się, iż możemy urządzać życie według własnych praw na naszej ziemi. Ale żyją między nami wdowy i sieroty po tych bohaterach i im winimy spłacić największy z długów, bo dług wdzięczności. Nadchodzi Boże Narodzenie. Niech razem z nami radują się sieroty ofiar wojennych!

Składamy na ich rzecz ofiary na konto 515 w KKO w Bydgoszczy.

WE WŁOCŁAWKU odbył się I zjazd rzemieślników z powiatów włocławskiego i aleksandrowskiego, zorganizowany przez Stron. Pracy. Referaty wygłosili: poseł Wiland i sekretarz wojew. SP mgr. Chełmicki.

Środa literacka

Nowe spojrzenie na Mickiewicza

(Wykład prof. Kubackiego)

Prof. Kubacki, scharakteryzowany przez A. Kowalkowskiego w słowie wstępnym ostatniej srody literackiej — jako działacz kulturalny i pisarz stosujący w swych badaniach metodę naukowego dialektyzmu, potwierdził ten sąd swoim wykładem o „Społeczno-literackim znaczeniu debiutu Mickiewicza”. Ale prócz tego udowodnił także, że wybierając nawet tak już, zdawałoby się, spopularyzowany temat, jak Mickiewicz i jego „Ballady i romanse”, można zrobić jeszcze wiele interesujących spostrzeżeń. Osiągnął to zaś nie przez odkrycie jakichś nowych faktów literackich, ale przez celowe zestawienie, oświetlenie i uwydatnienie rzeczy znanych — na podstawie przyjętej przez siebie socjologicznej metody badań naukowych. A więc usłyszeliśmy, że Mickiewicz treści społeczno-literackiej swych dzieł nie „objawiał” ani „wynajdywał”, (jak to dotąd twierdzono), lecz czerpał ją ze swego

środowiska społecznego, czy doktryn estetycznych nowej jak i dawnej epoki i jedynie nadawał jej własną formę słowną; to nawet doprowadziło prelegenta do próby zatarcia tych ostrych różnic między klasycyzmem a romantyzmem, jakie dotychczas nauka literatury wykazywała. A stwierdzając (nie kwestionowaną zresztą) i przez dotychczasowych badaczy) ścisłą zależność między zjawiskami społecznymi a artystycznymi, nie widzi w Mickiewiczu wyraziela duszy całego narodu, lecz jednej grupy społecznej, tej zdeklasowanej literackiej drobnej szlachty i awansujących jednostek z ludu, która dała podstawę naszemu trzeciemu stanowi; ona to dała Mickiewiczowi powodzenie na otrzymaną odeń pożyczkę duchową. Nawet atak klasyków warszawskich na Mickiewicza ma, według Kubackiego, charakter wybitnie społeczny arystokratycznych klasyków na „dzielnicy” prowincjonalnej i

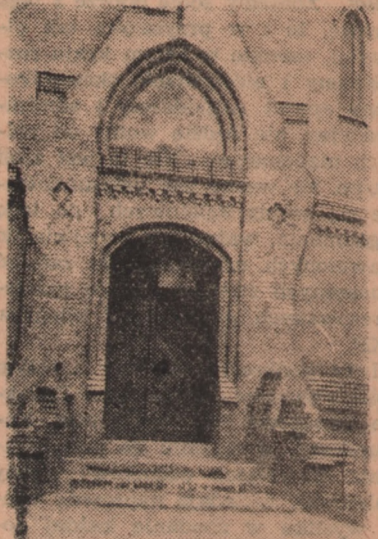
Czy znasz swoje miasto?

IX.

Ostatnie zdjęcie konkursowe — ze względu na swój charakter — przyniosło przeważnie odpowiedzi sportowców. Przedstawiło bowiem fragment bramy wejściowej stadionu miejskiego przy ul. Sportowej.

W drodze losowania nagroda w postaci książki J. Kaden-Bandrowskiego pt. „Miasto mojej matki” przypadła p. Januszowi Umińskiemu, zam. przy ul. 20 Stycznia 24-5.

Przy tej okazji dziękujemy Krysi Noworackiej za miły list i pozdrowienia przesłane dla pracowników redakcji.

Z kolei reprodukuje jeszcze jedno wejście. Z uwagi na to, że podobnych wejść mamy w Bydgoszczy dość dużo, prosimy się dobrze zastanowić, aby rozwiązanie było trafne.

Odpowiedzi nadsyłać należy do Redakcji — dział kroniki lokalnej do dnia 21 bm. włącznie.

Następne zdjęcie konkursowe za tydzień.

Ofiary na budowę pomnika Wdzięczności

Zw. Zaw. Prac. Samorz. Teryt. i Użytk. Publ. ofiarowało 5.000 zł i wzywa Zw. Zaw. Prac. Służby Zdrowia. Firma „Distributia” wpłaciła zł 1.000 i wzywa firmę Machaliński i Graczyk, Al. 1 Maja 21.

Firma „Foto” — Wiszniewski, wpłaciła 1.000 zł.

Dyr. handl. PCH O/Roln. B. Wesołowski wpłacił zł 1.000 i wzywa M. Jeleńskiego, dyr. Centr. Tekstylnej, W. Szmidta, dyr. Centr. Handlowej oraz dyr. J. Stolarczyka, delegata Zarz. du PCH do kontynuowania łańcucha ofiar.

parweniusza, piszącego nie dla „sólów”, lecz dla pospólstwa.

Trudno jest w krótkiej recenzji poddać gruntownej analizie bogaty w myśli i nowatorski wykład Kubackiego, będący jedną z pierwszych u nas prób socjologicznego ujmowania dawnych zjawisk literackich, zastanawiało jednak, że uczony ten w swojej ocenie krytycznej nie bierze pod uwagę wszystkich, jakże różnorodnych elementów, składających się na te zjawiska, że osądza według dzisiejszych, a nie współczesnych poeie kryteriów i że nie dość silnie uwydatnia indywidualny własny wkład twórczego ducha w dzieło sztuki.

Wykład sam odznaczał się tak śmiałą myślą jak i logiczną, przemyślaną konstrukcją, choć ze względu na dość liczne dygresje i uwagi uboczne mógł u mniej uważnego słuchacza wywołać może wrażenie wypowiedzi nie dość skoordynowanej. A gładko wypowiedziany, piękny, potoczny słowem, obiektywnym i spokojnym tonem, otwierając szerokie perspektywy myślowe, był słuchany w skupieniu i z dużym zainteresowaniem, nawet jeśli jego wywody nie za wszystkie trafiły do przekonania.

Marjan Piłkiewicz.

Kanarki śpiewają w Bydgoszczy...

(fa). Z inicjatywy Tow. Hodowli Kanark w „Canaria” odbył się w lokalu p. Jenasa przy ul. Śniadeckich niecodzienny koncert kanarków.

W śpiewie kanarków chowu własnego pierwsze miejsce zdobyła kolekcja p. Br. Daronia z Bydgoszczy, 2. J. Paw owskiego ze Starogardu, 3. Fr. Mindaka z Bydgoszczy i 4. A. Wołodkiewicza z Bydgoszczy. W śpiewie kanarków chowu powszechnego kolejne miejsca zdobyły kolekcje pp.: 1. Fr. Fryckowskiego z Bydgoszczy, 2. J. Pawłowskiego ze Starogardu, 3. J. Wiśniewskiego ze Starogardu

Ekspertem konkursu był p. Szaj z Poznania, który wyraził hodowcom szczerze uznanie, stwierdzając, że kanarki bydgoskie są jednymi z najlepszych. W konkursie udział wzięło ogółem 17 kolekcji kanarków. Ptaki nagrodzone wystawione są w sklepie p. Tobolewskiego przy ul. Wyzwolenia 9 — gdzie można je też nabyć. Zakład otwarty jest również w niedzielę.

Czytelnicy mają głos

Na poczcie bez zmian...

Swego czasu „Ilustr. Kurier Polski” zamieścił w „Reflektorze” uwagi o beznadziejnym oczekiwaniu w kolejce na oddanie paczki na pocztę jeśli pechowy interesant trafi na moment nadawania paczek wysyłanych przez jakąś z firm bydgoskich. Niestety nic się pod tym względem nie zmieniło na lepsze.

Ostatnio udałam się z paczką do Urzędu Pocztowego 2 (przy dworcu) i zanim urzędnik odebrał ode mnie przesyłkę upłynęło 65 min. (od godz. 16 do 17,05). Zaznaczam, że nie było tu winy urzędnika, który pracował sprawnie, odbierając około 50 paczek od pewnej firmy. Nie mógł też przeważyć pracy, żeby załatwić mnie i kilku innych interesantów, nadających przesyłki „prywatnie”. Ile jednak nerwów i zdrowia jada takie czekanie, o tym chyba nie trzeba pisać. Czy nie można by dla firm wyznaczyć specjalnych godzin? Czy przyswoić „Czas — to pieniądź”, szczególnie w Polsce, w okresie odbudowy gospodarczej ma być tylko naszym wyrazem? Co mają robić ludzie, którzy pracują w godzinach przedpołudniowych, i tylko po południu mogą nadać paczki na pocztę?

Jedna z Czytelniczek.

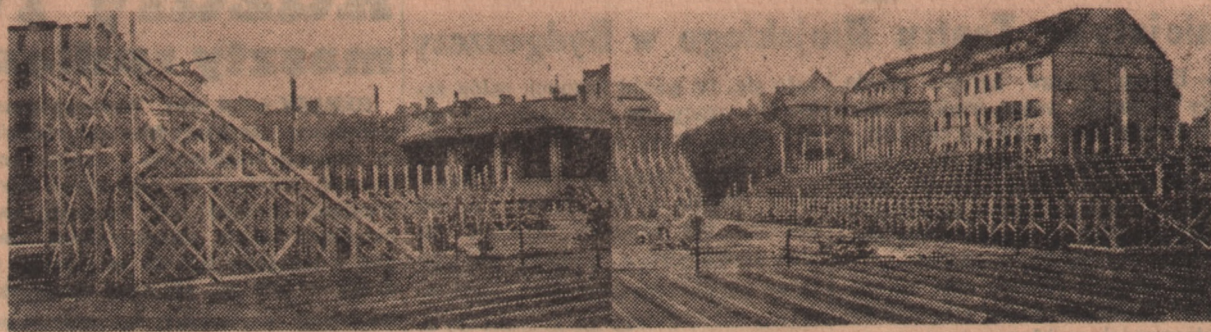
Cenniki do wglądu

Zarząd Miejski — Wydz. Aprop. podaje do wiadomości, że od dnia 11 bm. zostaną wyłożone do wglądu w tut. Wydziale (ul. Grodzka 25, pok. 22) codziennie od godz. 12—14 na okres 6 tygodni:

Cennik na drożdże; cennik na olej rzepakowy, rafinowany i margarynę; wykaz nr 4 — ustalający dopuszczalne wysokości zysku brutto w obrocie handlowym artykułami spożywczymi pierwszej potrzeby; wykaz A nr 4a — ustalający dopuszczalne wysokości zysku brutto przy sprzedaży tekstyliów, odzieży, nr 7 — ustalający dopuszczalne wysokości zysku brutto przy sprzedaży rowerów i części rowerowych; wykaz A nr 8 — ustalający dopuszczalne wysokości zysku brutto przy sprzedaży środków w chemicznych; wykaz B nr 4 — ustalający dopuszczalne wysokości zysku brutto przy sprzedaży artykułów w papierniczych; wykaz B nr 6 — ustalający dopuszczalne wysokości zysku brutto przy sprzedaży naczyń kuchennych, art. z blachy, wyrob. w nożowniczych itp.

Powyższe cenniki i wykazy są wyłożone w gmachu Starostwa Powiatowego, ul. Słowackiego 7, pok. 8.

Stadion hokejowy ZS „Gwardia”

Ruchliwe kierownictwo ZS „Gwardia” (Bydgoszcz) wykazuje dużo starań, aby wyposażyć swój klub we wzorowe urządzenia i tereny sportowe. Na terenach „Gwardii” przy ul. Zamojskiego kończy się obecnie budowę dużych trybun, które pomieszczą 6 tys. widzów, przy czym miejsc siedzących będzie 1800 a stojących 4200. Trybuny te, których fragmenty widzimy na zdjęciu, będą w zimie otaczały stadion hokejowy o przepiastych do rozgrywek związkowych wymiarach 26 x 56 m, latem zaś kort centralny. Dwa inne korty tenisowe znajdują się poza trybunami. Nowy stadion „Gwardii” doskonale będzie się również nadawał do urządzenia letnich imprez bokserskich, gier sportowych itp. Trybuny posiadają specjalne miejsca dla przedstawicieli władz związkowych, prasy, graczy „karnych” przy hokeju, dla mierzących czas itp. Publiczność będzie miała dogodny wstęp na stadion z trzech stron: od ul. Paderewskiego, od ul. Zamojskiego i od ul. Niemcewicza. Otwarcie stadionu (o ile oczywiście warunki atmosferyczne na to pozwolą) projektuje się na drugie święto Bożego Narodzenia, w którym został by rozegrany mecz hokejowy między „Gwardią” a poznańskim AZS. Nie wątpimy, że dzięki dużej inicjatywie, jaką wykazuje „Gwardia” w życiu sportowym naszego miasta, będziemy na tym hokejowo-tenisowym stadionie mieli możliwość ujrzenia niejednej ciekawej imprezy, tym bardziej, że Gwardia bierze udział w rozgrywkach o mistrz. Ligi hokejowej. Za wzbogacenie Bydgoszczy we wzorowe urządzenia sportowe, należą się „Gwardii” słowa uznania.

(Foto — IKP)

„Daj na wódkę, bo ubiję jak psa!”

Rabuś i paser aresztowani po rozprawie sądowej

BYDGOSZCZ (tp). W dniu 23 sierpnia br. do restauracji w Wyrzysku zaszedł w towarzystwie znajomego niej. A. Nieruszewski i spożył kolację zakrapianą obficie wódką. W pewnym momencie współbiesiadnik jego odszedł, a do stolika N. przysiadł robotnik z Wyrzyska, F. Nowak. Wepólnie wypili jeszcze jedną karafkę wódki, „czwartkę” wzięli ze sobą i wyszli na ulicę, kierując się na propozycję Nowaka w stronę parku. Po drodze

spotkali szofera M. Górskiego, który zaproszony przez Nowaka przedstawił się Nieruszewskiemu i przyłączył do towarzystwa.

W parku wypito „pod papierosa” przyniesioną ze sobą wódkę, po czym Nowak pod jakimś pretekstem oddalił się, a Nieruszewski w towarzystwie Górskiego udał się w kierunku miasta. W pewnym momencie Górski złapał Nieruszewskiego za paltó i potrząsając nim żądał wydania pieniędzy

na pół litra wódki. Gdy napadnięty usiłował napastnika odepchnąć, szofer powtórzył rozkaz wydania pieniędzy, a gdy i to nie pomogło krzyknął: „ubiję jak psa” i uderzył Nieruszewskiego pięścią w głowę. Kiedy ten upadł na ziemię tracąc przytomność, Górski zabrał mu z kieszeni portfel z gotówką i najspokojniej w świecie poszedł na... dalsze pijaństwo. Nieco później spotkał Nowaka i wręczył mu ze zrabowanych pieniędzy 900 zł.

Tymczasem Nieruszewski pod wpływem świeżego powietrza oprzytomniał i udał się na posterunek MO, gdzie opisał przebieg napadu i podał rysopis szofera. Od nitki do kłębka i milicja ujęła podejrzanego, po czym sprawę skierowała do prokuratury.

Podlegnięci do odpowiedzialności karniej Górski i Nowak przynajmniej przed Sądem Okręgowym w Bydgoszczy do winy. Sąd po rozprawie skazał Górskiego na 2 lata więzienia i 8 tys. zł grzywny i trzy lata pozbawienia praw. Nowaka ukarano wzięciem na przeciąg 18 miesięcy, grzywną w wysokości 5 tys. zł i pozbawieniem praw obywatelskich i honorowych. Ze względu na obawę ucieczki oskarżonych, sąd zastosował względem Górskiego i Nowaka areszt pobiegawczy. Zarówno rabuś jak i paser — z sali sądowej powędrowali do więzienia.

Teatr - przodownikiem pracy

Bydgoszcz, w grudniu.

Prawo do zaszczytów i odznaczeń, przysługujących ongiś tylko możnym, uległo demokratyzacji. Dziś wynagradza się w pierwszym rzędzie ludzi szarych, prostych i to za bohaterstwo, które dotychczas było bezimiennie — za bohaterstwo pracy.

O bohaterstwie tym mówi się szczególnie dziś, kiedy polski świat pracy wykonał z honorem swe zobowiązania kongresowe, wykonał je nawet przedterminowo, a na obszarze całego naszego kraju, od sławnej już kopalni Zabrze, aż po słoczną Gdańską i Szczecińską, współzawodnictwo pracy szeroki mas robotniczych odnosi wielkie zwycięstwa, przyspieszając odbudowę naszego Państwa.

To też nic dziwnego, że w dniu złączenia się obu partii robotniczych złożono hołd przede wszystkim tym, którzy kroczą w pierwszych szeregach współzawodnictwa: przodownikom pracy.

Uczciła swych przodowników i Bydgoszcz. Uczciła specjalnym bezpłatnym przedstawieniem w Teatrze Miejskim, w którym zebrało się około 350 przodownic i przodowników pracy wszystkich zakładów pracy. Przemówił do nich dyrektor teatru M. Gassowski podkreślając znaczenie upowszechnienia żywego słowa dla najszerszych mas. „W działalności tej — mówił dyr. Gassowski — o odmiennej strukturze od waszej pracy w warsztatach, fabrykach i zakładach, teatr ma też swoich przodowników pracy, dzięki którym przedstawienia teatralne osiągnają najwyższy poziom artystyczny, zarówno pod względem wykonania, jak i oprawy scenicznej. Nie będę tu wymieniał nazwisk kolegów-aktorów, których macie możność oglądać i sami ocenicie ich rzeczowy i piękny wkład pracy w umiłowanym zawodzie. Chcę mówić o tych pracownikach teatru, których mówcza, ciężka i niewidoczna praca, fak jak w wielkim mechanizmie skomplikowanej maszyny, praca trybów i trybików, przyczynia się do pełnego sukcesu naszych zespołowych osiągnięć. Ludzie ci niejednokrotnie nie bacząc na obowiązuje godziny pracy, jak też i rodzaj pracy wynikający z ich stanowiska, wykonywali ją ponad normę, ożywił intencją odniesienia wspólnego sukcesu na premierze teatralnej. Niechaj dzisiaj święto, w którym teatr oddaje cześć przodownikom pracy miasta Bydgoszczy będzie również świętem dla nich”.

Nastąpił moment wręczenia symbolicznych gratyfikacji następującym pracownikom: M. Arndtowi, kier. pracowni krawieckiej, M. Dołyńskiej 1-szej krawcowej, Fr. Jeżewskiemu, elektrotechnikowi, W. Przybylskiemu, brygadzirowi, Fr. Michalskiemu, łapicerowi, P. Kuśnierzowi, stolarzowi, A. Drożniowskiemu, stolarzowi, F. Mondrzejewskiemu, pomocnikowi malarskiemu i H. Mikołajczakowi, rekwizytorowi. Po wręczeniu nagród rozpoczęło się przedstawienie teatralne. Dobrze się stało, że teatr wystawił z tej okazji właśnie „Rewizora” Gogola. Widownia bawiła się doskonale, oklaskując gorąco wykonawców przy otwartej kurlinie.

Szczerze oklaski niezmanierowanej widowni, były też dla wykonawców napewno najlepszą nagrodą. (dr).

RUCH—BRDA W KOSZYKÓWCE

BYDGOSZCZ (sb) W nadchodzącą niedzielę, 19 bm. o godz. 10 w sali przy ul. Konarskiego odbędą się dalsze zawody w koszykówce męskiej o tytuł mistrza Pomorza klasy A. W dniu tym spotkają się: czółowa drużyna Pomorza „Ruch” (Grudziądz) i bydgoska „Brda”. Walki ze względu na wyrównany poziom obu drużyn i ostatnie zwycięstwo „Brdy” nad „Zjednoczeniem” zapowiadają się interesująco.

OGÓLNOPOLSKIE RADIOWE MISTRZOSTWA W TENISIE STOLEM

BYDGOSZCZ (sb) W dniu dzisiejszym w świetlicy związkowej przy Al. 1 Maja rozpoczyna się o godz. 15 ogólnopolskie mistrzostwa radiowe w ping-pongu. Zawody, do których zgłosiły się okręgi radiowe: Warszawa, Łódź, Wrocław, Katowice, Kraków, Poznań, Szczecin i Bydgoszcz, trwać będą 3 dni.

GWARDIA POSIADA SEKCJĘ BOKSERSKĄ

BYDGOSZCZ (re) Zarząd ZS „Gwardia” w Bydgoszczy zorganizował w tych dniach sekcję bokserską, zaopatrując ją jednocześnie w kompletny sprzęt. Treningi w sali KWMO pod kierownictwem trenera Borowicza rozpoczyna się 21 bm. Wszyscy pragnący należeć do nowo utworzonej sekcji zechcą się zgłosić do dnia 21

Sport

bm. w sekretariacie „Gwardii” przy ul. Zamojskiego 16.

Ponadto niestrudzony zarząd „Gwardii” zorganizował sekcję czołkolejową, pod kierownictwem znane go zawodnika i mistrza Bydgoszczy — Majchrzaka. Treningi tej sekcji odbywać się będą w środy i soboty od godz. 19 do 21. Reflektanci, zarówno do dzwigania ciężarów, jak i do zapasów, zechcą zgłosić swoje kandydatury w kancelarii „Gwardii”.

Nowym sekcjom życzymy jak najlepszego rozwoju.

PIERWSZY KROK BOKSERSKI.

BYDGOSZCZ (sb) Jak się dowiadujemy, już w dniu 28 bm. rozpocznie się w Bydgoszczy „Pierwszy krok bokserski”, zorganizowany na polecenie Pom. OZB przez bydgoskie „Zjednoczenie”. Do zawodów tych mogą zgłaszać się w „Zjednoczeniu” wszyscy sportowcy, zarówno stowarzyszeni, jak i niestowarzyszeni.

BKW MA JUŻ PIERWSZĄ ŁÓDZ

BYDGOSZCZ (tj) Bydgoski Klub Wioślarek, który niedawno odzyskał swój sztaf wioślarski, posiada już pierwszą jednostkę wodną. Jest nią

Co? gdzie? kiedy?

TEATR MIEJSKI. Dziś, 17 bm. o g. 19,30 specjalne przedstawienie „Rewizora” pod hasłem „Szukamy nowego widza” Wszelkie pases - partout nieważne.

POM. DŃM SZTUKI. Godz. 20 wielki koncert symfoniczny.

KINA. POMORZANIN: Słodce wschodzi. POLONIA: Krakatit. WOLNOŚĆ: Moja miła. ORZEŁ: O 6-tej wiecz. po wojnie. GRYF: Czerwony krawa. BAŁTYK: Samońny żagiel.

Początek seansów we wszystkich kinach o g. 16, 18 i 20,30.

DYŻURNY LEKARZ KOLEJO WY: telefon miejski 27-40, we wnątrzny kolej. 482.

DYŻURY APTEK: Do dnia 18 bm. pełnią dyżur nocny: Apteka „Społeczna nr 39” — Al. 1 Maja 5 tel. 23-46 i Apteka „Pod Lwem Grunwaldzka 37 tel 34-31.

WAŻNIEJSZE TELEFONY — Komenda MO 25-16, 25-17. 25-18. POGOTOWIE RATUNKOWE — ar 10-00.

Sobota, dnia 18 grudnia 1948 r.

5.10 Progr. og.-polski, 9.45 Program lokalny dnia, 9.50 Wiadomości miejscowe, 9.55 Przerwa. 11.57 Progr. og.-polski, 13.00 Przerwa, 14.20 Kursy radiowe dla nauczycieli. Ciepłota parowania opr. Henryk Moese, 14.30 Progr. og.-polski, 15.20 Przegląd prasy pom., 15.30 Progr. og.-polski, 16.45 Nowe przeboje z Martą Mirską na płytach „Melodie”, 17.00 Progr. og.-polski 24.00 Zakończenie audycji.

KTO ZAGRA W LIGOWEJ „GWARDII”?

BYDGOSZCZ (tj) Dzięki posiadaniu w szeregach swych członków znanych hokeistów, bydgoska „Gwardia” będzie mogła wystawić do tegorocznych rozgrywek o mistrzostwo Ligi hokejowej znakomity zespół. Skład ligowej „Gwardii” będzie się przedstawiał następująco: w bramce wystąpi wiał następująco: w bramce wystąpi Spenner, w rezerwie znajdzie się Andrzejewski; w obronie zagra Nowak i dawniejszy filar LKS — Czyżewski; w I ataku grać będą dr Zieliński — b. reprezentacyjny gracz Polski i podpora poznańskiego AZS-u i znakomici hokeiści b. „Ogniska” wileńskiego — Żołądkiwicz i Godlewski; w II ataku wystąpią Świerki I, b. gracz poznańskiej Lechii — mgr Nuszel oraz Hoffmokr. Tak zestawiony zespół ma wszelkie szanse po temu, aby w rozgrywkach odegrać poważną rolę.

wyremontowana w Bydgoskiej Stoczni Łodzi „czwórka”. Tak więc wioślarki spod znaku BKW będą mogły już w przyszłym sezonie rozpocząć pracę na wodzie.

BETTINA ZOSTAŁ W DOMU BYDGOSZCZ (tj) Mistrz Polski w ćwiczeniach gimnastycznych na kółkach i wielokrotny reprezentant Polski — Bettyna, nie wzięła udziału w tegorocznych gimnastycznych mistrzostwach Polski, jakie odbyły się w ub. niedzielę w Krakowie. Bettyna zwracał się do swego klubu z prośbą o wysłanie go, jednak zarząd ZKS „Zjednoczenie” nie dał naszemu gimnastykowi odpowiedzi.

Należy wyrazić ubolewanie, że nie dano Bettynie możliwości obrony tytułu mistrzowskiego. Zawodnik ten znajduje się w dobrej formie, co potwierdził jego ostatni występ na międzynarodowym spotkaniu gimnastycznym Polska—Węgry i na pewno odegrałby na mistrzostwach niepoślednią rolę, przysparzając chwale sportowi pomorskiemu.

5 KLUBÓW W ROZGRYWKACH O MISTRZOSTWO HOKEJOWE POMORSKIEJ A-KLASY

BYDGOSZCZ (tj) W rozgrywkach hokejowych o mistrzostwo pomorskiej A-klasy weźmie udział 5 klubów i to: rezerwy ligowego „Pomorzanina”, rezerwy ligowej „Gwardii”, „Brda” (Bydgoszcz), „Wisła” (Tczew) i AZS (TORUŃ).

Ludzie, którzy nie byli nigdy w teatrze

„Szukamy nowego widza”

Godna naśladowictwa inicjatywa Teatru Miejskiego w Bydgoszczy

Bydgoszcz, w grudniu — Jak to się stało, że pani jeszcze nigdy nie była w teatrze?

— A mnie tam teatr w głowie, odpowiada szorstko starsza już robotnica. Zawsze mi w życiu starczyło za ledwie na chleb, a teraz, kiedy mąż zginął na wojnie, sama muszę pracować na dzieci. A kiedy po pracy wrócę do domu i tam mnie czeka, praca. Zresztą — po teatrach będę chodziła — mówi zgorzsniała.

Wiem, że kobieta jest nie tylko biedna i zapracowana, odmawiająca sobie wszystkiego dla dobra dzieci, uważając teatr za luksus i zbytek, ale tak zafascynowana przekonaniem, że w jej mniemaniu tylko „latawiec” chodzi do teatru i kina, a porządne żony i matki pilnują gospodarstwa i dzieci.

Do niej nie przedkroją słowa o upowszechnieniu kultury. Pójdzie wprawdzie z wielką przyjemnością do teatru, dopóki ją to nie będzie kosztowało, ale wydawać na to pieniądze?

Dużo młodsza od niej towarzysząca pracy jest inna. Przypinając się do tego, że też jeszcze nigdy w teatrze nie była, jest nawet trochę zażenowana.

— Byłam jeszcze bardzo młoda, kiedy wybuchła wojna. Podczas okupacji Polacy do teatru nie chodzili, a po wojnie... tak się jakoś nie składało... Kiedy jest ładny film, to jedna drugiej opowieść i zachęca do zobaczenia go, a do teatru rzadko która chodzi, więc nie ma kto zachęcać...

O to właśnie chodzi: nikt nie zachęca! Pieniądzy nawet starczyłoby, bo starczy ich na kino, czasem na cukierki i inne wydatki. Ale właśnie nikt nie zachęcał...

Słowa te najczęściej uwydatniają potrzebę akcji, której się obecnie podjął Teatr Miejski w Bydgoszczy. Realizuje mianowicie plan upowszechnienia kultury wśród najszerszych mas przez specjalne bezpłatne przedstawienie dla tych, którzy jeszcze nigdy w teatrze nie byli, pod hasłem „Szukamy nowego widza”.

W tym celu rozesłano do wszystkich zakładów pracy listy z prośbą o wydelegowanie pracowników, niezależnie od stanowiska, specjalnie prosząc o wyznaczenie pracowników fizycznych i niższych funkcjonariuszy. Zaczęły napływać zgłoszenia. I oka-

zało się, że wśród licznych załóg zakładów pracy nie ma często ani jednej osoby, która by była w teatrze.

Dzisiejsze przedstawienie „Rewizora” Gogola z Wł. Stomą w roli głównej jak również następne dla nich przeznaczone, wykażą, czy ciekawy ten eksperyment przyciągnie do teatru ludzi, którzy go dotychczas omiatali i czy teatr znajdzie w nich nowego widza.

„Nowoje Wremja” o organizowaniu armii zach.-niemieckiej

MOSKWA (obsł. wł.). „Nowoje Wremja” wskazuje na nowe fakty, dowodzące że władze okupacyjne w zachodnich strefach Niemiec, wbrew zawartym umowom międzynarodowym, organizują w Niemczech zachodnich kadry o wyraźnie wojskowym charakterze. Liczba tych kadr wyniesie 300.000 ludzi w służbie czynnej. W skład tych kadr wchodzi

Nowe prowokacyjne zarządzenie władze francuskie kazały rozebrać maszty radiostacji berlińskiej

BERLIN (obsł. wł.). Wczoraj przed południem pionierzy francuscy znieśli w sektorze francuskim 2 maszty antenowe, należące do radiostacji berlińskiej, będącej pod kontrolą rządzieckich władz okupacyjnych. Jeden z masztów był 80 m wysoki, a drugi — 120 m. Generał francuski Ganneval oświadczył, że „zniesienie tych masztów było konieczne”, gdyż stanowiły one niebezpieczeństwo dla

samolotów „mostu powietrznego”. Maszty te znajdowały się blisko nowego lotniska Tegel, w sektorze francuskim.

Polsko-duńska umowa handlowa

WARSZAWA (PAP) Dnia 14 grudnia została podpisana w Warszawie na okres roczny umowa handlowa polsko-duńska. Nowa umowa przewidyje znaczny wzrost wzajemnych obrotów w porównaniu z rokiem poprzednim.

Skarga Izraela

JEROZOLIMA (PR). Misje rządu żydowskiego przy ONZ oskarżyła W. Brytanię o dostawę broni do Palestyny. Skarga stwierdza, że W. Brytania dostarczyła Arabom sprzęt artyleryjski i samolotowy oraz 20 ciężkich bombowców. Poza tym skarga wymienia jeszcze 13 innych wypadków pogwałcenia przez W. Brytanię zakazu dostawy broni do Palestyny.

5-ta kolejna wielka wygrana 100.000 zł na nr 9958 W poniedziałek MILION-y „Grosz Szczęścia-Rzanny” BYDGOSZCZ Al. 1 Maja 25 Zamówienia załatwiamy natychmiast.

NIVEA

kremy i pasty do zębów

poleca

CENTRALA HANDLOWA PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Oddział w Bydgoszczy, ul. Mazowiecka 31/33 tel. 10-87

Pododdziały: (09799)
Inowrocław, Solankowa 9, tel. 19-02
Toruń, Rynek Nowomiejski 4, tel. 348
Grudziądz, Gł. Rynek 1, tel. 17-55.

Zadać w P. D. T., spółdzielniach i prywatnych sklepach detalicznych.

09773 **Potrzebna współniczka**
do gabinetu kosmetycznego
SOPOT, ul. Mickiewicza 4/4

UWAGA GOSPODYNIE!!!
Poleca się miód gwarantowany do piekarników, miody piłne i cukierki miodowe.
Skład Artykułów Pszczelarskich W. BAUMGART
Bydgoszcz, Kr. Jadwigi 21 5584

KINO „Gryf” w Bydgoszczy, Śniadeckich 23 wyświetla film o przyjaźni pt. „CZERWONY KRAWAT”

09801

SPRZEDAM
Opel-Blitz 3,5 tony, stan pierwszorzędny, silnikiem zapasowym. Gdańsk, Karłuska 29, Piotrowski. 09771

Wózki dziecięce
najtaniej poleca Wytwórnia — Czachorowski, Bydgoszcz, Pomorska 21 (wejście Śniadeckich). 09769

Forniry
gabon, brzozi węgierski, jesion mahoń, gruska sprzedam. — Wrzeszcz, Klonowicza 52. (09770)

Świece stołowe i kościelne

dla hurtu państwowego i spółdzielczego oraz dla detalistów

poleca

Centrala Handlowa Przemysłu Chemicznego

Oddział w Bydgoszczy ul. Mazowiecka 31/33. Telefon 10-87

09801 Pododdziały:
Inowrocław, ul. Solankowa 9, tel. 19-02
Toruń, Rynek Nowomiejski 4, tel. 348
Grudziądz, Główny Rynek 1, tel. 17-55

SPRZEDAŻ Materace poduszkowe i ramy sprężynowe wszelkich rozmiarów wysła odwołnie na zamówienie W. Wrześniewicz, Poznań. Ratajczaka 7, tel. 36-31. (09591)

„GWIAZDA” korzenie do piekarników, były i są najlepsze. Zadać w drogeriach. 09582

Pracownia torebek, leczek, portfeli z imitacji. Ry szard Gajda, Łódź, Piotrkowska 31. (09558)

SZTANDARY chorałowie paramenta kościelne wykonuje jedyna fachowa na miejscu firma 0969

JÓZEF ŁOWIŃSKI Poznań, Garbary 20 TELEFON 39-05 Telefon oryw 501-66

Dajazd tramwajem z Dworca Głównego do St. Rynku oraz 5 18 do Garbar.

LICZNE UZNANIA ZA PRACĘ

WOLNE POSADY

Dziewczyna do Gdyni do wszelkich prac domowych potrzebna zaraz. — Zgłoszenia Gdynia, Świętojańska 80. Skład papieru. (09774)

RÓŻNE

Pośrednictwo Kupno — Sprzedaż domów, placów. Włocławek. Staroobowska 12/2, tel. 1646, Nienafłowski. 09675

ZGUBY

ZAGUBIONO kartę RKU Malbork i wszelkie dokumenty. Kielpiński Józef, — Dzierzgoń. (09772)

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Sobota, dnia 18 grudnia 1948 roku.

5.10 Sygnał czasu, pobudka. Felieton pt.: „Jak powstał Petersburg” — oprac. J. Szaniawskich 5.20 Koncert poranny ski. 15.30 Cały świat pomaga dla świata pracy. 6.00 Gimnasty Petronelce — audycja dla dziecka poranna. 6.10 Dziennik poranny. 6.30 Muzyka. 6.50 Program dnia. 7.00 Wiadomości poranne. 7.20 Przegląd prasy stołecznej. 7.25 Muzyka poranna. 9.00 Dzieje jednego strajku — Mickiewiczowski. 19.30 Dziennik wspomnienie Wandy Wasiliew-wieczorny. 20.30 Koncert reperskiej. 9.20 Pieśni masowe. 9.30 zentacyjny w wyk. orkiestry pod Audycja ZNP. 9.55 Przerwa. 11.57 dyr. J. Gerla. 22.30 D. c. dzien-Sygnał czasu i hejnał. 12.04 nika i program na dzień następ-Wiadomości południowe. 13.00 Przerwa. 14.30 1-sza audycja z ny. 23.30 Muzyka taneczna. cyklu „Historia orkiestry”. 15.10 24.00 Zakończenie audycji, hymn

Ogłoszenia

do ILUSTROWANEGO KURIERA POLSKIEGO przyjmuje się w naszej Agencji w Ostrowie Wlkp. ul. Partyzancka 1

UNIEWAŻNIENIA

Unieważniam zagubioną kartę rehabilitacyjną, wydaną w Bydgoszczy na nazwisko Głon Marcelina, Bydgoszcz, M. Curie-Skłodowskiej 16. 558†

Unieważniam zagubione wszelkie papiery na nazwisko Kurdziel Piotr, Ślesin, pow. Bydgoszcz. (5583)

OGŁOSZENIA: drobne po 25 zł za słowo. Poszukiwanie pracy 15 zł za słowo. Minimalna opłata za 10 słów. Tłusty druk 100% drożej. Ogłoszenia milimetr.: w tekście od 60-145 zł. za tekstem od 25-60 zł. nekrologi od 20-100 zł za 1 mm. Niedziele święta 30% drożej. Za terminowe zamieszczenie ogłoszeń administracja nie odpowiada.

— Jak tam idzie interes, Antosiu?
— Nieźle... Właśnie otworzyłem kilka filii...

REDAKCJA I ADMINISTRACJA BYDGOSZCZ ul. Armii Czerwonej 20
DZIAŁ OGŁOSZEŃ I PRENUMERATY W BYDGOSZCZY ul. Gen. Stalina 2 (Pod Arkadami) — Telefon 24-29. Za niedorozumienie pisma spowodowane wyższą siłą nie odpowiadamy — Rekopisów niezamówionych Redakcja nie zwraca. Za dział ogłoszeniowy Redakcja nie odpowiada.

ODDZIAŁY „ILUSTR. KURIERA POLSKIEGO” W WIELKICH MIASTACH POLSKI PODODDZIAŁY W WIĘKSZYCH MIASTACH. AGENTURY NA PROWINCJI DLA POSZCZEGÓLNYCH ZIEM POLSKI ODREBNE WYDANIA „IKP” WYDAWCA: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW” BYDGOSZCZ UL. ARMII CZERWONEJ 20 — TEL. 33-41 I 33-42